

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . . .
Vidéken: . . . . .
Egy hóra . . . . .
Negyedévre . . . . .

Feloldás szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utóza 47. és 49. szám.

Abszolutizmus előtt.

Bánffy előtérben.

Fejérváry Bécsben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 13.

A mai napnak ismét az volt a szenzációja, hogy Bánffy előtérben van s béke akciót indít. Ez írja a Újság című Tiszapárti lap.

Újsághírnek ez feltétlenül érdekes, regisztrálni is érdemes, de kevés ok van arra, hogy higgyünk neki. Báró Bánffy Dezső maga kijelentette, hogy a kibontakozást nagyon szívesen megcsinálná, de kibontakozási elaborátuma nincs. Még ha ez a dementi bölcs taktika is, akkor sem valószínű, hogy erre a kibontakozási akcióra addig várjanak Bécsben, míg minden kötél akad. Fejérváryról bizonyos, hogy ő maga kérte a kihallgatását távirati uton Budapestről, de a kormány egész magatartása arra vall, hogy csatlódás volna bécsi tartózkodásához a politikai helyzet változásának reményét fűzni. Mindennek dacára azonban konstatálhatjuk, hogy olyan boldog világ jár most, hogy a kapanyél is elsülhet. Ha Bécsben az utolsó pillanatban mégijedtek attól, ami következhetik, akkor ráakadhatnak Bánffyra, mert azt elhiheti, hogy csakugyan kéznél volt. És ha akarnak valamit csinálni, akkor bizonyos, hogy vele olcsóbban kapják meg, mint akárki mással.

Különben reggel telefonon kolozsvári tudósítónkhoz fordultunk azzal a kéréssel, keresse fel Bánffyt és kérdezze meg tőle, hogy van-e az Újság közlésére megjegyezni valója. Bánffy a délelőttöt az ev. ref. püspöki hivatalnál töltötte, ahol a délutáni ülés tárgyairól referáltatott magának. Tudósítónk elmondta neki, hogy mit irtak róla, amire Bánffy vállat vont,

— Kérem — mondta — semmiféle inzultus nem kényszeríthet arra,

hogy politikai kérdésekben nyilatkozzam.

— Kegyelmes uram, — ennél fogva nem czáfolhatom meg a hirt,

— Ismétlem, hogy sem pro, sem kontra sem nyilatkozom — mondta Bánffy.

Ezzel Bánffy visszament a tanácskozásra.

Justh Gyula nyilatkozata.

A mai lapok azt jelentették, hogy Justh Gyula elnök a képviselőházban az ellenzéki pártvezéreket konferenciára hívta össze, mert a miniszterelnökségtől az országgyűlés feloszlására vonatkozólag átirat érkezett hozzá. Ma délelőtt csakugyan igen díszes társaság gyűlt össze az elnök fogadótermében. Ott volt Kossuth Ferencz, gróf Andrassy Gyula, Polónyi Géza, Tóth János, Darányi Ignác, gróf Zichy Aladár, Szederkényi Nándor és Vázsonyi Vilmos. Az olvasó teremben és a képviselőház csupasz folyosóján, a melyekről a hosszú szünet alatt felszedtek minden diszt, nagyszámu képviselő leste nagy érdeklődéssel a híreket. De ez a kíváncsiság nem talált kielégítésre. Justh Gyula elnök ezeket mondta munkatársunknak:

— Az a hír, hogy én a miniszterelnökségtől átiratot kaptam, a magam hibájából kerülhetett tegnap forgalomba. Amint megérkeztem tegnap este, a huszárom azzal fogadott, hogy a képviselőházból többször kerestek, mert a miniszterelnökség tudakozódott utánam s valami levelet küldött nekem a Háza. Én erről persze rögtön tájékoztattam Kossuth Ferenczet és mivel az emberek szeretnek kombinálni, reggelre már azt olvasom a lapokból, hogy én arról is szóltam, hogy az országgyűlés feloszlása e hónap 17-én lesz. Hát természetesen nem felel meg az a hír a valóságnak. Én semminemű értesítést az országgyűlés feloszlása dolgában nem kaptam. A hír úgy keletkezett, hogy engem teg-

nap Rósenberg Gyula keresett telefonice s az ő neve imponálhatott úgy a huszáromnak, hogy a miniszterelnöknek nézte. Ma itt nálam nincsen konferencia, hanem tegnap úgy állapodtam meg a koalíció vezéreivel, hogy délelőtt tizenegy órakor a hivatalomban leszek s ha ekkor fölkeresnek, tájékoztatom őket arról, mi történt.

Arra a kérdésre, mi a szándéka a várható eseményekkel szemben, ezt mondta az elnök:

— Nekem sem arról, hogy a képviselőházat össze kell hini, sem arról, hogy az országgyűlés feloszlása bekövetkezhetik, nincsen hivatalos tudomásom. Addig természetesen nem is nyilatkozhatom.

Az elnöknel a pártvezérek természetesen a többség magatartásáról beszéltek az országgyűlés feloszlása esetére. Déli egy óráig semminemű értesítés a kormánytól a képviselőház elnökéhez nem érkezett.

Három királyi kézírás lesz.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök, tudvalevőleg, azért van Bécsben, hogy a Ház feloszlata körül szükséges intézkedésekre a felhatalmazást megkapja.

Ugyancsak most állították ki Bécsben azokat a legfelsőbb kéziratokat, a melyekkel az országgyűlést feloszlatták.

Három ilyen kézirat lesz.

Az elsőben az uralkodó február hó tizenkilencedikére összehívja a Házat.

Az országgyűlés tudvalevőleg márczius elsejéig lesz elnapolva és így azt most össze kell hívni.

A második királyi kézirat föl-oszlattja az országgyűlést, a nélkül, hogy az összehívásról gondoskodnék.

Végül a harmadik írásban az uralkodó Nyiri Sándort királyi biztossá nevezi ki.

Mind a három kézirat megjelenik a hivatalos lapban is.

Sirolin

Ime az érvényes és a hatályos, megadott a létező, vélekedés, újul kúrdát.

Tüdöbetegegek, hurutok, szamar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által megapta ajánlva.

Mint hogy értékesen utánafoztak is kúrdak, kúrdak minélisem „Roche” eredeti csomagolásban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Legjobb orvos tanácsok a gyógyszerhasználatnál. — Ami drágábbat is lehet.

Ujabb kihallgatás.

Bécsből jelentik: Fejérváry a mai délelőttöt a magy. miniszterium palotájában töltötte és hivatalos ügyeket intézett el, 11 órakor vejenek, Burián báró közös pénzügyminiszternek látogatását fogadta, háromnegyed 12 órakor pedig kihallgatásra ment a királyhoz.

Faust Elek legujabb manővere.**A csalafinta pénzügyigazgató.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 15.

A pénzügyek debreczeni igazgatója Faust Elek kitörülhetlen betűkkel írta be nevét a város történetébe. A derék férfiú behozta a házbéradót, könyörtelenné tette az adóprést, szóval mindent elkövetett, hogy felesleges hatóságának kegyeit kiérdemelje. És munkásságának jó eredménye is van. A Faust név a mely a leggyűlöltebbek egyike Nagyváradon, a melyet nem emlegetnek hízélgéssel Debreczenben sem, a pénzügyminisztériumban igen jó hangzású név. A mi annyit jelent, Faust mester az adóprést sikeres kezelésével felviheti budapesti adófelügye-
lőségig.

A kitünő férfiú nem mulaszt egy percet sem, hogy ne biztosítsa magának a kormány jóindulatát. Legutóbb egyik rendeletével keltett kínos feltűnést, a melyet a debreczeni gyárosokhoz intézett. A rendelet szó szerinti szövege ez:

A vállalatában alkalmazott egyének 1905 évre megállapított I. osztályú kereseti adóját tartalmazó adó-összeírásai és kivetési ívet a kir. pénzügyigazgatóság oly felhívással küldi meg, hogy az abban kiténtetett adókat az alkalmazottaktól annak idején levonni és Debreczen szab. kir. város adóhivatali pénztárába befizetni sziveskedjék.
Debreczen, 1906 febr. 8.

Fauszt
kir. tan. pü. igaz.

Az erények utja.

Írta Balkányi Kálmán.

Paris, 1906 febr. 11.

A nagyvárosi utcák életével eddig többnyire naturalista írók foglalkoznak. A szimbolista ellenben tudommal teljesen parlagon hagyta az utcákat. Páris majd minden zugának megvan a maga kisebb-nagyobb Zolája, de az utcák Catule Mendés-ja sajnos nem igen bukkant fel még.

Pedig milyen hatásos lenne egy jelképes színjátékot írni — a nagy Maeterlinck modorában — színpadra vinni azt a néma nagy tragédiát, melynek hőse nem hadvezér, nem grófkisasszony, hanem Párisnak egy bánatos utja: a Rue des Vertus.

A derék, becsületes utczának nincs egyéb hibája, minthogy rosszul választotta meg a keresztapját. A XVI. században elnevezték az Erények utjának s azóta mennyit kellett szenvednie e tisztos név miatt. Alkalmi statisztikusok minden évben kimutatják, hogy ez az utca lakói közt hány kis nő járja azt a pályát, melyet csak bizonyos tulzással lehet az erények utjának nevezni. A Boulevard St. Michel, a Montmartre laza erkölceit nem

A ki elolvassa ezt a hivatalos írást, az azonnal tisztában lesz vele, hogy itt egy hatalomkör tultengéséről van szó. Az állami tisztviselők adóját le lehet vonatni, de nincs joga a pénzügyigazgatónak magánvállalatokat ilyes dologra felhívni.

Jegyezze ezt meg a pénzügyigazgató ur egyszer és mindenkorra, és személye körül irodájából ilyen nevetéses ukázt ne bocsásson ki.

A szinügyi bizottság ülése.**Zilahy és szintársulata.**

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 15.

A szinügyi bizottság tegnap délután tartott ülésén foglalkozott a szintársulat dolgaival. Tárgyalta ezenkívül a páholy jegyeket, tárgyalta a ruhatár ügyét, tudomásul vette az új szerződéseket természetesen azzal a megjegyzéssel, hogy a véleményt fentartja magának arra az időre, a mikor a társulat új tagjai bemutatkoznak.

A gyűlésről, a mely meglehetősen egyhangú volt, a következő tudósítás számol be.

Jelen voltak.

A szinügyi bizottság ülésén Kovács József polgármester elnökölt. Jelen voltak: Vecsey Imre, Komlóssy Dezső, Dobieczy Sándor, Oláh Károly, Aczél Géza, dr. Nagy Zsigmond, Sz. Szabó László, Szentkirályi Tivadar, dr. Fejér Ferencz, dr. Magoss György, Zilahy Gyula szinigazgató, dr. Tóby Elek jegyző.

Kovács József polgármester a gyűlés megnyitása után felteszi a kérdést, hogy miután a politikai viszonyok miatt a bizottság nem alakulhatott meg, illetékesnek tartja e magát azért a további munkára.

A bizottság megállapodott, hogy jogosultnak tartja működése további folytatását.

kérik számon, ellenben az Erények utjának kis botlásait hangos nevetéssel fogadta Páris apraja-nagyja.

Az utca filiszter háziurair tavaly megsokalták a rossz viczezeket, a miket lépten nyomon csináltak az ujságírók, valahányszor egy-egy kisebb gyilkosság, vagy zsebmetszés történt az Erények-utján Deputációt menesztettek a városházára: változtassák meg az utca nevét.

Óriási hahota. Még az kellene, hogy megváltják Páris ettől a kedves nevű utczájától! Óh, a régi hagyományokat ápolni kell! Mindössze egy humoros ujságíró vette pártját a névváltoztatásnak, az meg azt ajánlotta, hogy nevezzék el az erények óráról — Béranger utczájának.

A névváltoztatásból nem lett semmi sem, de a szerencsétlen utczát megint emlegetik. Egy élelmes gazember, hogy 1500 frankra tegyen szert, járatta vele tegnap a bolondját. Meg kell adni: az Erények utjának hőse oly ügyes tanítványa a halhatatlan Humbertnének, hogy esete Páris falain tul is érdeklődésre számíthat.

A derék Toulirnál, a kinek korcs-mája van az Erények Utján, megjelenik egy fölötté előkelő ur. Építőmérnöknek mutatja be magát. Ő vállalta föl az utca új csatornáinak elkészítését, a mi negy-

Páholy ügyek.

Bernáth Elemér halála után a volt táblai elnök családja eltávozott Debreczenből, s páholyát dr. Ujfalussy Józsefné ruházta. A jog elismerését Ujfalussyné is kéri. Igyártó Sándor ez alkalommal kéri, hogy felső páholyát elcserélhesse a Bernáth-féle páholyért. Komlóssy Dezső bejelenti, hogy Porubszky Jenő táblai elnök is kéri egy páholyt.

Hosszas vita után a bizottság úgy döntött, hogy a páholy ügyben most nem határoz.

Szabó Antalné családi páholyáról lemondott. Nagy Jakab, a ki öt évig albérlője volt a páholyoknak, kéri, hogy a jogot ruházzák reá.

A bizottság a jogról való lemondást tudomásul veszi. A jog átruházására vonatkozólag azonban a bizottság nem határozott. Kiküldött ellenben egy bizottságot a vitás páholyügyek elintézésére.

Hol lesz a ruhatár?

Oláh Károly tesz propozíciót ezután a ruhatárra vonatkozólag. A színházi tűzvizsgáló bizottság egyik tagja legutóbb azt az eszmét vetette fel, hogy a foyba állítsák fel a ruhatárt — s a feljárók ott legyenek, a hol most a két pénztár van.

Aczél Géza rámutatott a terv abszurd voltára. Kivihetetlen, mert akadályozza a közlekedést, s veszélyezteti a tűzbiztonságot. Más, olyan tervet kell keresztül vinni, a mely a közlekedést nem akadályozza.

Többek hozzászólása után a bizottság abban állapodott meg, hogy helyszíni szemlét tart, s azután dönt a fontos kérdésben.

A társulat új tagjai.

Zilahy Gyula kéri, hogy szubven-cziójának egy részét 3000 koronát utaltassa ki a szinügyi bizottság. Miután el-
lenvetés nem hangzott el, a bizottság tagjai javasolják, hogy Zilahy kapja meg a 3000 koronás részletet.

Zilahy Gyula ezután betérjesztette az ujonnan szerződött tagok névsorát. Új tagok.

Bay László baritonista,
Bérczy Ernő lírai szerelmes,

ven munkásnak négy hónapi munkája. Ezeknek az ellátásáról is ő tartozik gondoskodni. Toulir ur, jó pénzért úgy-e elvállalja? Miért ne. Megalkusznak, a vendéglős biztosítékul öt részvényt kap.

S hogy a vállalkozó nem tréfál, annak világos jele, hogy egy óra mulva a munkások is megérkeznek. Nekigyürkőzőnek a munkának s délfele tizenöt méter hosszúságban, három méter szélességben mély árok húzódik az Erények Utján.

A munkánál állandóan kibiczel az éber rendőr, míg a vállalkozó déltájban kocsit hozat, hogy egy másik vállalatát megtekintse.

Már beült a kocsiba (a vendéglős maga nyitja ki az ajtót), mikor észreveszi, hogy a pénztárcáját otthon felejtette.

— Atkozott szórakozottság! Ezeröt-száz frankot kell fizetnem, nincs időm visszamenni az irodába. De ni-ni, ön adhatna nekem ennyit a részvényeimre.

— Nagyon szivesen, felel a nyájás vendéglős. Aranyban tetszik, vagy bankóban?

— Felét így, felét úgy.

A többi önök jobban tudják. A vendéglős nem látta többé a pénzt, a munkások nem kaptak meg napszámukat, az Erények Utján pedig ott éktelenkodik a hosszú árok, melynek betömésé-

Karacs Imre tenorista,
Lukács Juliska hősnő,
Uray Miczi drámai szende,

A bizottság a bejelentést tudomásul vette. Véleményt akkor mond a tagokról, ha bemutatkoztak. Zilahy ezután bejelentette, hogy egy lírai tenorista szerződését a tárgyalásokat megindította. Karacs fogja a nehezebb pártikat és az operákat énekelni — az új lírai tenor a könnyebbeket.

Béreczy Ernőt igen szimpatikus és tehetséges színésznek mondják, Karacs Imrét nem kell dicsérni a közönség előtt. Lukács Juliska a Népszínháznak volt művésznője. Uray Micziről is azt mondják, hogy nagyon tehetséges fiatal leány — nem régen végezte az országos színiakadémiaát.

Felszólalások.

Dr. Nagy Zsigmond azt említi fel, hogy az utóbbi időben többször hallott a színpadról oda nem való szavakat elhangzani. Így például ujabban ez a szó járja „egye meg a f... e.” Ha benne is van a szövegben, kéri huzzák azt ki, mert uneszthetikus.

Zilahy felemlíti, hogy Gárdonyi Géza használta először ezt a kifejezést, a Bor — című darabban. Azóta becsuszott egy pár operett librettóba is. Igéri, hogy a jövőben óvatosabb lesz — s rendezőivel ezt kihuzatja.

Apróbb dolgokban — mint a szerep pointirozása, a szerepek nem tudása, a sugó erős sugása — felszólaltak még Komlóssy Dezső és Szentkirályi Tivadar. A felszólalások ezzel véget is értek.

Szóba került ezután a zenekar kérdése, a mire Zilahy azt a felvilágosítást adta, hogy április 1-től 24 tagu polgári zenekart szervezett.

Apróbb dolgok elintézése után az ülés véget ért.

ről immár a közmunkák minisztere fog gondoskodni.

Igy a károsultak sorába beáll az állam is.

De én nekem úgy tetszik, ha a francia kormányban humor volna, nem érné be ezzel, hanem így szólna:

— Ne sirj, derék Tourlier és ti se szitkozódjatok, jó napszámok! Más párisit is becsaptak volna a ti helyetekben. Hát most az egyszer megfizetem a károkat, a pompás történetet pedig okulásul odanyomatom a liceumok művelődéstörténeti könyvecskéibe. Mert minden korának, minden társadalomnak kulturális színvonalát az jellemzi legjobban, hogy milyen módon, milyen eszközökkel játsza ki az ember felebarátját. (Elvégre ez csak másik oldala a tudós Liszt formulájának: a bűn a társadalmi körülmények produkuma.)

— Lám, ha bármely város fiára: a párisi emberre igazán el lehet mondani, hogy nem esett a fejleányára. Ime, mégis alkalomadtán — s mikor nincs erre alkalom? — egész tömegeket tesznek lóvá élelmes kalandorok.

— A párisi csalónak ám nagy pszichológusnak kell lenni. A „nagy Teréz” mutatta meg, hogy mit lehet művelni a párisiakkal, ha szellemüket nagyszabásu,

Kádba fult örült.

Végzetes gondatlanság.

— Saját tudósítónktól.

Budapest, február 15.

Egy ápoló gondatlansága miatt tegnap délután halálos szerencsétlenség történt a lipótmezői örültek házában. Fürdetés közben az ápoló elaludt s az egyik elmebeteg belefutott a fürdőkádba. Az esetről, a mely nagy riadalmat okozott az elmeorvosok között, jelentést tettek a rendőrségen. A nyomban megindított vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlenségért egyedül az ápoló felelős.

Tegnap délután két és négy óra között a lipótmezői örültek házában fürdették a betegeket. Az egyik fürdőszobában Babi József ápolót bízták meg a felügyelettel, aki a gondjaira bízott őt beteget beültette a fürdőkádba, aztán ledőlt a szobában levő fapadra. Ott aztán hamarosan el is aludt. Az ilyenformán felügyelet nélkül hagyott boldogtalan elevenholtak egy ideig nyugodtan lubickoltak a vízben. Mikor észrevették, hogy az ápoló elaludt, kiugrottak a kádakból s verekedést kezdtek. Egyikük, Stimmler Gyula hűdékes elmebeteg, félelmében visszaugrott a kádba s abban a hirtelen, hogy ott nem látják meg, a víz alá bukkott.

A szerencsétlen ember addig maradt a víz alatt, míg megfulladt. A többi beteg rémült sikoltozásokba tört ki, mire az ápoló is fölébredt. Nyomban kihuzta a mozdulatlan embert a kádból s az időközben összesereglett orvosok segítségével élesztgetni kezdte, de már nem segíthetett rajta. Az örültek háza igazgatósága azonnal jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely kiszállt a szerencsétlenség színhelyére s kihallgatta az összes szemtanukat. Babi ápoló azzal védekezik, hogy a nagy hőség miatt nyomta el az álom. Hogyan történt a szerencsétlenség, arra a betegek vallomásából lehet következtetni, Korodi M. Béla rendőrfogalmazó, akire a vizsgálat vezetését bízták, bevittette a gondatlan ápolót a főkapitányságra, ahol újabb kihallgatás után ma reggel letartóztatták. Babi József ellen gondatlanságból okozott emberölés büntetése miatt indult meg a vizsgálat.

fantasztikus, a legapróbb részletekig valószínűvé tett történettel fogják meg. A Humbertné ládájának méltó párja a tegnapi árokásás, a negyven napszámossal. Az emberi gyöngék ösmerete, párisi ötletesség és mindenekelőtt — biztos uri föllépés jellemzi az új század haramiáit.

A ki ekkora hatalmas apparátust nem hoz mozgásba: az Párisban ugyan nem fog senkit becsapni.

A nagyvárosi élet fejlődésének egy azon tünetét látjuk abban, hogy nagy áruházak épülnek föl apró üzletek romjain, a nagystilusú családok pedig száz régi módi szélhámoságot tesznek lehetlenné.

E szomorú fejtegetésből ugyanis ez az egyetlen vigasztaló perspektíva.

Humbertné és társainak körmönfont családja az ujságot olvasó közönség értelmét megedzik a családok ellen való védekezésre. Néha-napiján esetleg úgy járunk, mint az Erények Utjának híres áldozatai, de apró csirkefogók évről-évre kénytelenek más kenyérkereset után nézni.

Igy, a mire a büntetési rendszerek sokszor sikertelenül törekednek, a gazemberek tisztességtelen, versenyre javít egyet-egyét ezen a mi bűnös világunkon.

Színház.

Hefti műsor.

Péntek Párbaj. Színmű. (C).
Szombat Lisistrata. Operet. (A.)
Vasárnap d. u. Csöppség.
este Drótostót.

Aranyvirág. Szakács Andor betegsége miatt Lavedán Párbaja helyett az Aranyvirág került színre. A pompás operett ép oly jó előadásban került színre, mint az első este. Fóti Frida, Arkosi, Polgár és Sarkadi Vilmos kedvesen, ötleletesen játszottak. Fóti Fridát különösen sokat tapsolta a közönség, igaz is, hogy a bájos szubrett csapongó jókedvvel, mesés temperamentummal játszott. A Perczel nővérek poétikus szép tánczát ismét zajosn megdapsolták. A tapsok jó része Perczel Carolának szólt, a kinél ügyesebben, sikkesebben kevés tánczosnő tánczol. Az előadás különben egy kis jubileum is volt. A zseniális Huber Miksa ez alkalommal dirigálta az Aranyvirágot ötvenedszer. A kik ezt tudták, meggratulálták a jeles karmestert.

Párbaj. Szakács Andor betegsége miatt Henry Lavedán szenzációs színműve a Párbaj tegnaptól elmaradt. A közönség azonban ma már élvezni fogja a szikrázóan elmés darabot, a mely a nemzeti színház legkedveltebb műsordarabja. Szakács Andor szerepét Krasznay Ernő vette át, a ki szereplő társaival Ternyeivel, Almásy Lolával és a többiekkel nagy buzgalommal készül a mai premierre.

Lisistrata. Ez a bájos és fülbemászó zenéjű operett kerül színre szombaton az ismert elsőrangú szereposztásban. A debreczeni közönség végtelen szereti ezt az operettet. A szereplők Zilahyné, Pozsonyi Lenke, Polgár, Ternyei ismét biztosítani fogják a sikert.

A vasárnapi előadások. A vasárnap délutáni közönségnek kedves meglepetést szerez az igazgatóság. Kitűzte előadásra a Csöppséget. Este a Drótostót adják Zilahinéval és Fótival.

Radó Anna — Szilágyi Erzsébet. Zilahy Gyula jeles opera személyzeténagy lelkesedéssel készül Erkel Ferencz Hunyadi Lászlójának előadására. Az operának az lesz a különös érdekessége, hogy Szilágyi Erzsébet hatalmas nagy szerepét Radó Anna a társulat fiatal énekesnője fogja énekelni. Hunyadi Lászlóból már javában folynak a próbák.

Debreczeni diákélet.

Zilahy Gyula újabb pályázata.

— Saját tudósítónktól.

Debreczen, febr. 16.

Zilahy Gyula talán az egyetlen színigazgató, aki nem csak szóval, de tettekkel bizonyítja, hogy rajong a színpadért és azért messzemenő anyagi áldozatra kész. A mikor megkapta a debreczeni színházat, 1000 koronás pályadíjat tüzött ki egy Csokonai tárgyú vigjátékára. Most ismét újabb tanujelét adja áldozatkészségének, s versenyre szólítja a magyar színműírókat. A verseny tárgya nemes, poétikus és sok lélekből akar virágokat fakasztani.

Ki ne emlékezne a Heidelbergi diákélet tüneményes sikerére. A darab, a mely a german szellem egyik produktuma, olyan erős szárnyalattal

halad a siker útján, hogy most Párisban a german szellem nagy ellensége a francia nép tapsol neki.

Ez a Heidelbergi diákélet inspirálta Zilahy Gyulát arra, hogy 1000 korona pályadíjat tüzzön ki egy vigjátékra, a melynek tárgya a debreczeni diákélet. Nem a mostani kávéházban, vendéglőben zajló ifjúsági élet, hanem a régi poétikus igazán magyar szellemű diákvilág, a melyről annyi szép, annyi kedves dolgot őriztek meg a tradíciók.

Zilahy az 1000 koronáért egy kedves szüzséjű vigjátékot akar, a mely feltüntesse a régi debreczeni diákélet egyszerűségét, üde báját olyan szellemben, a hogy azt Jókai Mór annak idején. Mégis mozog a föld, Debreczeni lunatikus című regényében megírta.

A pályázat kiírásával Zilahy a Csokonai kört fogja ismételtén megbizni. A részleteket e szerint később fogják megállapítani. A pályázat kiírása azonban már elhatározott szándéka Zilahynak, a mit irói körökben bizonyára örömmel vesznek tudomásul.

Kovács Gusztávot a király felmentette.

Az elpáholts főispán nem jön Debreczenbe.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, febr. 16.

A hivatalos lap holnap szünet mint a Bud. Tud. írja, szenzációs hírt fog közölni. A király — mint jól értesült félhivatalos könyvomat jelent, *Kovács Gusztávot Debreczen és Hajdumegye főispánját ezen állásától saját kérelmére felmentette.*

A rövid, de annál keservesebb főispáni pálya ezzel bezáródik Kovács Gusztáv háta megett, A méltóságos cím ugyan megmarad — de megmaradnak az ütlegek helyei is. Hogy ezek az ütlegek még se legyenek olyan keserű izüek, valami királyi taps fog erről gondoskodni.

Debreczen közönsége mindenesetre fel fog lélekzeni e hír hallatára. Kovács Gusztávban mégis volt hát annyi önérték, hogy megutálta azt a méltóságot, a melyre most csak a leghitványabb emberek kaphatók.

Felmerül ezután a kérdés — hogy ha Kovács Gusztáv nem tér vissza csufos kudarcának székhelyére Debreczenbe, mi fog következni. Mert teljesen valószínűtlen, hogy Kristóffy belügyminiszter basa nélkül hagyja Hajdumegyét és Debreczent.

Igen valószínű, hogy királyi biztoshoz lesz szerencsénk, a ki fegyveres erővel fog kormányozni Debreczenben.

Kovács Gusztáv felmentése alkalmával megkapta 6000 forint teljes nyugdíját királyi kegyelemből, azonkívül megkapja a Ferencz József rend nagykeresztjét.

Márczius 1-től új előfizetést nyitunk. Mindenki, a ki lapunkat megrendeli, már mostantól fogva elsejéig ingyen kapja a lapot, valamint ingyen megkapja a 360 oldalra terjedő Debreczeni Független Ujság Képes Naptárát. Pontos czimtar. Helyben egy óra 1 korona. Vidékre egy óra 1 kor. 50 fill.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó : d. a. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2 ó
Szerkesztőség és kiadóhivatal Placz-utca 47. sz.

Jókai ünnep Debreczenben.

A Csokonai-kör ünnepe.

Április első felében a kegyelet lángját fogja felgyújtani a Csokonai-kör, és emlékünnepet rendez a halhatatlan regényíró Jókai Mór emlékezetére.

Jókai Mór neve és irói működése szoros összefüggésben van Debreczennel. Nem egy gyönyörű regényében emelt örök emléket a költő a magyarság metropolisának, a melyről különben mindig a legnagyobb szeretettel nyilatkozott.

A Csokonai-kör vezető emberei szomoruan látják, hogy Jókai Mór emlékét a magyar közönség milyen ridegen, milyen könnyen veszi. Nem becsüli meg a lánglelkű költőt, s jóval kisebb emberek szobrára, siremlékére nagyobb összeget adakozott, mint a Jókai szoborra. Debreczen részéről hozzá akar járulni a Jókai szobor alapjának növeléséhez, ezért rendezi a nagy szabású Jókai ünnepet.

Ez az ünnep nagyobb és hatalmasabb arányú lesz a szokott ünnepélyeknél. Hódolatát akarja ezzel kifejezni egyrészt a költő emléke iránt a Csokonai-kör, más részt az a ezélja, hogy bevétele minél nagyobb legyen.

A program természetesen még nincs összeállítva, így arról még korai beszélni. De bizonyos az, hogy a program fényes lesz. Szerepelni fog azon valószínűleg *Herczeg Ferencz* a Petőfi-társaság elnöke, Jókai utóda, dr. *Kardos Albert*, *Zilahy Gyula* szinigazgató, a ki Jókai Uj földes... című regényének legszebb fejezetét „A hant mely ide köt” fogja elmondani. Lesz azonkívül alkalmi költemény is, a melyet a szintársulat egyik előkelő művésze mond el.

A részletes programot egyébként dr. *Kardos Albert* a Csokonai Kör titkára fogja kidolgozni, a mi garancia arra, hogy az ünnepnek fényes sikere lesz.

Az alkotmányvédő bizottság tegnap délután tartott ülésén érdekes ügyel foglalkozott. A pénzügyigazgatóság értesítette ugyanis a tanácsot, hogy ha a város az önkéntesen befizetett 660 korona adót nem szolgáltatja be az adópénztárba, abban az esetben ezt az összeget le fogja vonni abból az összegből, a melyet a város a fogyasztási adók kárpótlása czimén kap. A bizottság rövid tárgya-

lás után kimondotta, hogy még fenyegetésre sem fogja kiutalni az önként befizetett adót.

— **Kinevezés.** Piliczér Mór helybeli lakost a Magyar Francia biztosító társaság igazgatósága a helybeli vezérügynökséghez szervező hivatalnokká nevezte ki.

— **Debreczeni nők a választási urnánál.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter érdekes elvi döntést hozott a napokban. 75871—905. sz. a. kelt rendelkezésével ugyanis kimondotta, hogy mindazok a nők, akik kereskedelmi vagy ipari foglalkozásra igazolvánnyal vagy iparendélyvel bírnak, egy szóval önálló iparosok vagy kereskedők kereskedelmi és iparkamarai tagok választására jogosultak. Tarka képe lesz tehát jövőben a kamarai választásoknak. A nők is egymás után fognak járulni a szavazó urnákhoz Debreczenben is, a hol sok ilyen szavazati joggal bíró nő van.

— **Betörések fényes nappal.** Veiszhausz Andor Méliusz-téri lakos, míg a városban járt, lakását feltörték, a lakásból több értékes tárgyat és fehérneműt loptak el. A betörés elkövetésének módja azt árulja el, hogy azt a helyzettel ismerős embernek kellett elkövetnie. A rendőrség nyomoz. Ugyancsak feltörték Terneti Miklós Vigkedvő Mihály 20. sz. a. lakos lakását is, a tettes a lakásba az ablakon keresztül ment be. A betörő a szobában levő ruhaszekrényeket fosztotta ki. A kár körülbelül 50 koronára tehető. Mindkét betörés ügyében a rendőrség nyomoz.

— **A vizsgálatok folytatása.** A Kovács Gusztáv elpáholásával kapcsolatban folytatott bünyügyi vizsgálatból kifolyólag ártatlanul belekevert tisztviselők fegyelmi ügyében a vizsgálat tovább folyik. A vizsgálatot Vecsey Imre vezeti és pedig éjjel-nappal. Legalább ezt látszik bizonyítani az a körülmény is, hogy Ács Nagy Ferenczet és Nagy Imre polgáribiztost Vecsey Imre főjegyző ma este 8 órára idézte be kihallgatás végett. A vizsgálat különben nagyos titkos.

— **Osztálysorsjáték.** A mai húzason a következő nagyobb nyeremények sorsoltak ki:

90.000 koronát nyert: 68485.

20.000 koronát nyert: 91906.

2000 koronát nyert: 23156,

1000 koronát nyertek: 8460 41464

96615.

500 koronát nyertek: 4533 9857

15815 19212 22797 30611 31947 43972

45333 49188 49462 54468 60125 60829

60898 74913 83717 90216 101312 187033

109340.

A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

— **A szegény gyermekek felruházására** alakult Polgári asztaltársaság 1906. évi február hó 17 én, este 8 órakor a „Dréher” sörccsarnok virágtermében igen érdekes műsorral tartandó családi estélyre a meghívók széküldettek. A ki tévedésből meghívót nem kapott, csak menjen el az élvezetes mulatságra, mivel az idő rövidsége miatt meghívót már kézbesíteni nem lehet. Magyarország legelső primadonnája is énekelni fog Belépti díj ninos. Vendégek szívesen láttatnak.

— **Orvosi rendelés.** A kereskedelmi betegsegélyző egyesület tagjainak reggel 8—9, délután 2—4 rendel Legányi Gyula dr. Kossuth-u. 28.

— **Kispál ur itt is szemtelenkedik.** Hajdúvármegye alispáni hivatala Zemplén vármegye alispáni hivatalához egy tárgyalás alatt levő ügyben megkeresést intézett. Ez a megkeresés azonban eddig nem nyert elintéztést. Megsürgették tehát, a sürgetésre az ottani darabant főjegyző a következőképpen válaszolt. Alispán Urnak, Debreczen. A nemzeti ellenállás örve alatt működő anarkia főfészke a tisztikar, amely egyáltalán semminemű kötelességet nem teljesít. Ez okon folyó év február hónap 7-én kelt sürgető megkeresésének ez idő szerint eleget nem tehetek. Sátoraljujhely, 1906 évi február hónap 9-én. Alispán helyett: Kispál Sándor főjegyző. A szemérmellen válasz nem érdemi meg, hogy komentárral lássuk el, mert az ember, aki egy hazafias czélokért küzdő tisztikart ily módon nem meggyanusítani, még arra sem érdemes, hogy bárki is lerészölög avagy megbotránkozólóg nyilatkozzunk róla.

— **Nyoma veszett.** Galló Teréz 13 éves kis leány tegnap Korpássy Dánielné Csapó-utca 54. sz. a lakásáról eltűnt. A gyermek egyszerű ruházatot viselt, szöke haju és kék szemű volt. A rendőrség a hollétének kinyomozására a vizsgálatot megindította. A leány nem szökni akart, hanem inkább szökésre való csábítás vagy eltévedés esete forog fenn. Aki esetleg megtalálja, vigye fel a rendőrségre vagy a Korpásiék lakására.

— **Tűz a vasutnál.** Tegnap az esteli órákban az a hír terjedt el a városban, hogy a vasuti állomásnál tűz van. A hír valótlan volt. Mert az állítólagos tüzről sem a vasuti főnökségnél, sem a tüzoltó őrtanyában nem tudtak semmit sem. Így a tűz híre csak vaklárma volt.

— **Meglopták vasuton.** Hercezeg Henrik Csokonai-utca 29. szám alatti lakos tegnap Szatmárra utazott. A harmad osztályu vasuti kocsi utazott és kis kézi táskáját egy másik csomaggal együtt egyik ülőhelyre tett le. E közben kiment a kocsi folyosójára és itt barátjával beszélgetett. Jó idő múlva jutott eszébe, hogy a kocsi hagyta podgyászát. Mire azonban bement akkorára, már a kézi táskának is, a csomagnak is hiűt helye volt. A tolvajlásról jelentést tett a rendőrségen. Nyomozás folyik.

— **Postaállomás megváltoztatás.** A nagyváradi postaigazgatóság közli: A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek mult évi október hó 24-én kelt 70987 sz. rendelete alapján folyó évi február hó 16-tól az Ohatkócs p. u. posta hivatal nevét Ohatpusztakócsra változtatom meg. Nagyvárád, 1906 január hó 26. Rutter sk.

— **Meghaltak.** A tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Dalmi Józsefné ev. ref. 73 éves, Takács Gyula ev. ref. 29 éves, Schorberger Jakabné izr. 74 éves, Kasza Béla ev. ref. 4 napos, özv. Veres Györgyné ev. ref. 70 éves, Bagdán István ev. ref. 62 éves.

— **Egy órási bálnahal használható részeit sikerült olcsón megvásárolnom s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a saját vezetésem alatt álló műtermemben rendelt egészségi fűzőket e kitűnő anyag felhasználásával jutányosan készíthetem. A legjobb minőségű párisi és angol model fűzők valamint bármely érzékenyalakhoz megfelelő egészségi fűzők**

raktáron kaphatók és megrendelhetők. Általánosan elismert és orvosilag igazolt tény, hogy mérték szerinti saját készítésű mellfűzőim az egészség megóvása czéljából előnyösek, míg ellenben a rossz rendszerű gyári fűzőkészítmények a legnagyobb mértékben ártalmasak a szervezetre. A legjobb egészségi fűzők készítője Goldstein Karolin, Piacz utca 42.

— **Általános választó jog!!** Mától kezdve mindenki választhat tetszése szerint képes levelező-lapokat igen nagy választékban az ujonnan bereadezett papír és írószer üzletben, mely a Simoffy utca (városi bérpalota) 2. szám alatt van. A nagyérdemű közönség b. látogatását kéri Grünfeld Mózes.

— **Feriz a legjobb cigarettá hüvely.** 1000 db. 2 kor. 80 fill. 100 drb. 32 fillér. Pongrácz Géza papirgyári raktárában Debreczen.

— **Már csak rövid ideig tart a Blattner Gyula üveg és porcellán üzletének végkiárusítása.** Ezen páratlan körülményt a vételre igen kedvező alkalmat ajánljuk olvasóink és a nagyközönség szíves figyelmébe.

Fejérváry hazaérkezett.

Mi jött Bécsből?

A ház összehívása és feloszlata.

Távirati tudósítás.

Budapest, febr. 15.

Fejérváry Géza báró ma Bécsből hazaérkezett. Hazaérkezése után nyomban hozzálátott a kihallgatásának eredményeül hozott királyi megbízások teljesítéséhez. Mindazon hírek, amelyek Fejérváry erős titkolódzása dacára is tegnap nyilvánvalókká lettek, igaznak bizonyulnak. Egy szóval a nemzet sötét jövő előtt áll. A király gonosz és rossz indulatu tanácsadói egyre elenségesebbé igyekeznek tenni a nemzet és a király között fennálló viszonyt. A tegnapi napról vannak keltezve azok az első irások, amelyek a nemzetre nézve nagyon tartós és megrázkódtató lépések érkezését hirdelik.

A Ház összehívása.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök megérkezése után azonnal intézkedett, hogy az első királyi kézirat, a mely a Ház egybehívásáról intézkedik, azonnal a kezébe jusson Justh Gyulának. A levelet Kazár Adolf miniszterelnökségi irodaigazgató kézbesítette Justhnak. Szól pedig a következőleg:

Méltóságos Elnök ur!

„Ő császári és apostoli királyi felsége által 1906. november hó 19-én elnapolt országgyűlést Ő császári és királyi felségének összehívni méltóztatott. Amikor erről Méltóságodat értesítem, felkérem, hogy a képviselőházat 1906. február hó 19-ére (hétfőre) összehívni kegyeskedjék.“

Budapest, 1906. február hó 15.

Fejérváry s. k.

Justh Gyula házelnök, amikor erről értesült azonnal a Nemzeti Kaszinóba hatatott, ahol érintkezésbe lépett a vezérekkel. Innen hír szerint Tisza István grófhoz ment tanácskozni.

A szuronyos feloszlata.

Az eddig nyilvánosságra került intézkedések szerint a házat február

19-én tényleg fel fogják oszlatni. A feloszlata erőszakos uton, fegyveresen fog történni. Ezzel kapcsolatosan megfogják szorítani a gyülekezési szabadságot és alaposan megnyirbálják a sajtószabadságot is. Az erőszakos uton szétkergetett házat nem is fogják most már összehívni. Május elsején új választások lesznek. Bécsben nem tartják valószínűtlennek, hogy a választások után Tisza és Fejérváry újból össze fognak kerülni s egy gyékényen árulnak.

A hatás. A képviselők véleményei.

Politikai körökben a napok óta várt királyi kézirat nagy izgatottságot keltett. Egyszerre mozgalmasak lettek a kaszinók, a pártklubok. Minden szem és fegyelem Jusht Gyulán függött, a ki ezenközben a vezérekkel váltott szót a további teendőkről. Kétféle kombináció került ki a politikai körökből. Az egyik az, hogy husz képviselő sürgős beadványt fog intézni a házelnökhöz, a melyben arra fogják kérni Jusht Gyulát, hogy a képviselőházat még a király által kitűzött nap, február 19-ike előtt hívja össze. E gyűlésnek az volna a czélja, hogy a király legujabb és már közismert intézkedései ellen határozottan tiltakozzanak. Ekként letárgyalván a királyi kéziratot, a hétfői ülésre már egyetlen képviselő sem menne el.

A másik felfogás azt tartja helyesnek, hogy a képviselőknek feltétlenül el kell menniök a gyűlésre és ott tiltakozni. Amint aztán az egész képviselőház közfelkiáltással erősít meg. Azt beszélnek politikai körökben, hogy az ellenzék tiltakozása egy igen higgadt modorban kifejezett óvás lesz, amit Apponyi Albert gróf fog tolmácsolni. Ebbe az akcióba bevonják a főrendiházat is. Hír szerint a tárgyalásokat Kossuth Ferencz ma már a főrendiház vezetőségével fel is vette, sőt megállapodás is jött létre.

Mit irnak a bécsi lapok?

A bécsi lapok a magyar lapok hirasait minden tekintetben megerősítik, azt írja egyik tegnap esteli bécsi lap, hogy a királyi biztos kinevezése már a csütörtöki hivatalos lapban meg fog jelenni. A N. F. P. komolynak látja a helyzetet.

Hírül adja azt is, hogy az uralkodó Fejérváry Géza bárónak minden tekintetben felhatalmazást adott. Jogot adott Fejérvárynak a legmesszebbmenő erőszakoskodások kifejtésére és az erőszakos eszközök alkalmazását a saját belátására bízta.

TÁVIRATOK

Botrány a Reichsrathban.

Budapest, febr. 15. A Reichsrath mai ülésén Sternberg gróf ismét mosdatta a Habsburg dinasztiát és a hadsereget. Olyan embereket neveznek ki törzstisztekkül, mondotta, a kik Beck kedvencei. A katonasággal azonban mit sem törődnek. A legénység rongyos és piszkos ruhában jár. Ha a jövő választáskor mandátumot kap a Reichsrathban, úgy indítványozza, hogy aktiv katonatisztek ne lehessenek főhercegek és főhercegnők udvarmesterei — mert

mégis abszurdum, hogy katonatisztek hordják ki a főherceg háló szobáiból az éjjeli edényeket.

A szász egyetem ügye.

Budapest, február 15. Kristóffynál ma tisztelgett a szász egyetem küldöttsége, a mely arra kérte a minisztert, hogy a szász egyetem erdőit pályázat nélkül adassák el. Kristóffy kijelentette, hogy ezt a kívánságot nem teljesítheti. A küldöttség rezignálva távozott. Végül is azt határozta, hogy kisebb erdélyi lapokban fogja közre lenni a hirdetést.

Fejedelmi romantika.

Bécs, feb. 15. A király végre megengedte, hogy Károly Ferdinánd herceg nőül vegye Zuber Bertát, Zuber professor leányát.

A német császár torzképei.

Berlin, febr. 15. Vorwärts közli: Párisban Nilson-féle könyvkereskedésben megjelent Vilmos császárról évek óta közölt karikaturák gyűjteménye. Porosz kormány rendeletére előbb eldobták, de a császár kívánságára a címzeteknek elküldötték. A Vorwärts az erről szóló tudósítást így folytatja: A császár kevésbé érzékeny, mint rinocerosbőrű miniszterei, a kik folyton panaszkodnak.

Az orosz forradalom.

Carszkoje Szelo, február 14. (Ügynökség.) A csár ma kihallgatáson fogadta a Bandido és Klambo-Lama vezetésével megjelent budhista papok és burjaoti lakosság küldöttségét. A küldöttségek feliratot nyújtottak át a csárnak, a melyben hűségükről biztosítják és megköszönik az október 30-iki és márczius 3-iki manifesztumokat, amelyekben a lelkiismeret szabadságát nyerték. Azután ajándékot nyújtottak át a csárnak, a csárnénak és a trónörökösnek, mit a csári pár megköszönt.

A nevelő tragédiája.

Öngyilkosság szerelem miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 15.

Egy fiatal nevelőnek tragikus sorsáról veszünk hírt. A leány két évig lakott Debreczenben, s több előkelő háznál volt alkalmazva. szomorú tragédiája a következő:

Rieger Elza huszonegy éves nevelő, néhány héttel ezelőtt még Budapesten egy lipótvárosi úri családnál volt alkalmazva. A család házi estélyein és a zsurkon már akkor föltűnt a fiatal szőke leány, aki ragyogó szépségével alapos konkurrencziát csinált a házi kisasszonyoknak. A vendégül látott fiatal emberek ugyanis sokkal többet foglalkoztak vele, mint a mennyire azt a lipótvárosi „házi törvények” szerint az egyszerű tanítókisasszonyt megillette volna.

Egy elegáns huszárfőhadnagy pláne sokkal tovább ment az egyszerű udvarlásnál. Beleszeretett a jó családból való leányba és formálisan házassági ígéretet

tett neki. Később valóságos szerelmi viszony fejlődött közöttük, amit megtudtak a családnál is, mire a kisasszonynak egy esőndesebb botrány kíséretében el kellett hagynia a házat.

A katonatiszt biztatta kedvesét. Kijelentette neki, hogy egyedül a kauczió az akadály, de fel fog utazni Bécsbe az özvegy édesanyjához és talán sikerül rábírni, hogy beleegyezzen a házasságba. Rieger Elza bizott az ígértben. Nem ment vissza a szüleihez, akik szintén a fővárosban laknak, hanem a Főthi-ut 16 ik sz. házban Bónis Lajosné nevű asszonynál bérelt egy földszinti szobácskát. Itt éldegélt a leány szerényen, reggeltől estig a postást várta, talán, hogy szerelmesétől megjön a megváltó üzenet. A házbeli csak azt tudták róla, hogy a kisasszony valami levélre vár Bécsből és ezért oly szomorú, mert az a levél csak nem tud megérkezni.

Multak a napok, a tanítókisasszony egyre busabb lett, a várva várt levél csak nem érkezett meg. Végre tegnap a levélhordó örömpeső arczzal állított be a kis szobába. A tanító átvette a levelet, arca egyre szomorubb lett, hogy végigolvasta s azután száz darabra tépte szét. A házbelieknek feltűnt a halothalvány arcu leány, aki egész nap az ágyára dőlve sirt. Este pedig bement a kis nevelő magános szobájába, hogy megváltja attól az élettől, mely nem hozta meg számára az oly nagyon várt boldogságot.

A boldogtalan leány mérget ivott s mire segítségére siethettek, már teljesen eszméletlen állapotban volt. Elhivatták hozzá a mentőket, akik a boldogtalan tanítókisasszonyt halálos sérüléseivel a Rókus-kórházba szállították.

A levélben, ami a szegény leánynak méregpoharat adott a kezébe, csak ennyi állott: „Mással jegyeztem el magamat. Le kell mondanunk egymásról örökre.

Mulatságok.

A Csapókerti függetlenségi 48-as kör táncvigalma folyó hó 17 én Szombaton este a „Margit fürdő tánctermében minden ízében magyaros, kedélyes és látogatott mulatságnak igerkezik. Sokan készülnek rá s egyik képviselőnk is megígérte megjelenését. A meghívók már szétküldtek, a ki tévedésből nem kapott, de igényt tart reá, ez iránt keresse meg a rendező bizottságot.

Bolond estély a Koronában.

A „Korona” vendéglő összes helyiségeiben Schaff János, a jeles táncmester fényes bolond estélyt rendez, a melylyel lezárják a farsangot. Belépő díj 1 korona 50 fillér, álarozos 75 fillért fizetnek. Az álarozoson jutalmat is nyernek. Az estély fél nyolcokor kezdődik.

Törvénykezés.

Utazás egy szérum körül. Simay Gyula a sertésvesz ellen egy szérumot találván fel, azon igyekezett, hogy a szerjóságát hivatalosan is konstatalja. Miután több gazdától kedvező nyilatkozatokat kapott, a szérumot a kormány figyelmébe ajánlotta és elérte így, hogy a földmivéleési minisztérium vele kísérleteket rendezett. A kísérleteknél a kormány részéről Tátray László állategészségügyi felügyelő és Wahl Ferenc állatorvosok vettek részt mint ellenőrzők, majd szakértői véleményt dr. Hutyra Ferenc, az állatorvosi főiskola rektora és ugyanennek az intézetnek prorektora, dr. Preysz Hugó adtak. És ez a

szakvélemény már nem igen volt a fel-találó inyére való. A mint ilyen fordulatot vett a dolog a Pesti Hirlapban egy cikk jelent meg, mely a hivatalos szakértők ellen kemény vádakkal állt elő.

A cikk ugyanis azt mondotta ki ke-reken, hogy a nevezettek vakmerően hazudtak, csak azért, hogy Simay na kapja meg széruma gyártásához a miniszteri engedélyt. Ennek érdekében — ugymond a közlemény — Preysz tanár valami más szerrel a kísérlethez használt sertéseket megmérgezte, tehát meghamisította az eredményt. Így eshetett csak meg, hogy a beoltott állatok elhullottak, de ezt „erőművi behatások okozták. És ezek után a miniszter bizalmasai, a tudomány maffiájának ezek a tagjai, nem maradhatnak hivatalukban.” A cikk miatt dr. Hutyra és társai felhatalmazást kapva arra a minisztériumtól, sajtópört indítottak annak írója Liptai Károly hirlapíró ellen. Ebben az ügyben mára tüzték ki az esküdtszéki tárgyalást azon dr. Doleschall bíró elnökölt. A köz-vádat dr. Gáll Endre királyi ügyész képviseli, a vádlottnak dr. Balog N. Imre ügyvéd a védője.

Elsősorban Liptai Károlyt, a bevádolt cikk íróját hallgatták ki. Azt mondja, hogy ismerte a szérum ügyének minden fázisát, mert a kísérleteknek szemtanúja volt. Figyelmessé a dologra egy orvos barátja tette, aki közölte vele, hogy Simay-barátja tette, aki közölte vele, hogy Simay-barátja tette, amely pedig igen nagy-értékűnek bizonyult, el akarják nyomni.

Egylet.

A „Zion” debreczeni betegsé-gyógyító egylet e hó 18-án délután 5 órakor választmányi ülést tart. Az ülésen a múlt évi zárszámadást, az évi jelentést, ügykezelést, pénztárforgalmat és a gyógyszer fogyasztást tárgyalja a választmány, továbbá az 1906. évre a megüresedett választmányi tagok helyét tölti be.

Közigazdaság.

Terményfőzsdé.

Schvarcz E. Debreczeni bizományos téviriati jelentése.
Budape t, 1906. február 15.

Készaru változatlan, határidők állandók.

1906. októberi buza	16 68.—70
1906. áprillisi buza	16 74.—76
októberi roza	—
1906. áprillisi roza	13 68.—68
októberi zab	—
1906. áprillisi zab	14 80.—82
1906. májusi tengeri	13 76.—78
1905. júliusi	13 90.—92
1905. aug.	—
szeptemberi	—
1906 szeptemberi repce	—

REGÉNY-CSARNOK.

Aranyka és Ezüstke.

7. Irta: Magyar Gyula.

Aranyka: — Ne sirj azért Ezüstkém. Nem sokára már mindig együtt leszünk. Hiszen, mi jók vagyunk. És akik jók, azokat szereti az Isten. És megadja nekik, amit tőle kérnek. Nekünk is megadja, tudom. Ne sirj hát. . . . De mégis az Aranyka sűrű szempillái sem tudták visszatartani azokat a könnyecskéket, amelyek buesusáskor a permetező esővel, s az Ezüstke könnyeivel összefolytak.

Aranyka még azon az estén megom-lította otthon az ő közös tervüket. A szü-lők pedig megilletődve a két rokon lelkü-gyermek ilyen mélységes ragaszkodásán,

könnyek között, örömmel adták beleegyezésüket.

Az Aranyka papája azt mondotta:

— Ahol hét leány van, ott a nyolcadik is elfér. Kiváltkép, ha olyan szelid, békés természetű, jó gyermek, mint az Ezüstke.

S a lányok is valamennyien örömmel vették tudomásul, hogy nem sokára Ezüstke is közéjük jön „idegen testvérek”.

IV.

„Idegen testvérek.” De olyan szeretettel, amilyennel az „édés” is csak ritkán szeretheti a testvérét. Olyan szeretettel, amely a tiszta gyermeki lélek friss harmataként ott csillogott annak a levélnek mindenik során, amelyet Ezüstke a páros beszélgetést követő harmadnap irt a szüleihez, következőképpen:

Édes, jó Apukám és Anyukám!

Ne tessenek rám haragudni azokért, amiket most írok. Hogy ezt a levelet küldöm, annak az oka, hogy van nekem egy osztálytársam Aranka. En ugyan mindig Aranykának hívom, mert igen aranyos, kedves, jó kis leány. Ő Ezüstkének hív engem. És tessenek elhinni, hogy mi ketten nagyon szeretjük egymást. Egymás mellett ülünk az iskolában, s amikor csak tehetjük, mindig együtt vagyunk.

Az Aranyka szülei és testvérei is nagyon szeretnek ám engem. Legelőször egy vasárnap délután voltam náluk uzsonnán. Azóta pedig igen sokszor. De most már nem igen mehetek, mert mikor délután az iskolából kijövünk, már majdnem este van.

Aranykának hat leánytestvére van. Három idősebb nála, három meg fiatalabb. A legkisebbik, az Ilonka ugyan még pólyás baba, de hát ő is leány. És tessenek elhinni, hogy mindannyian, meg a szülei is Aranykának nagyon örültek, mikor tegnapelőtt mi ketten elhatároztuk, hogy az Aranykáékhoz megyek lakni. De jó is lesz. Akkor mindig együtt lehetünk. Hiszen olyan nagyon szeretem őket mindnyájukat, de azért Aranykát legjobban. És ő is nagyon szeretnek engem.

Nagyon kérem tehát apukámat, vagy anyukámat, hogy tessék feljönni Pestre, de sürgősen ám. És az én nénikémmel, meg az Aranyka szüleivel tessék elintézni, hogy mielőbb hozzájuk költözhessem. Az én nénikém, meg a bácsi is azt mondták, hogy nagyon sajnálnak elengedni, de azért szívesen beleegyeznek, ha boldoggá tehetnek vele. És tudom, hogy anyukámék sem fogják ellenezni.

Tessék tehát azonnal megírni, hogy mikorra várjuk.

Erre kéri nagyon és kezeiket csókolja sokszor szerető kislányuk

Ezüstke.

Ennek a levélnek az elküldését követő negyedik nap délutánján a keleti pályaudvar közönsége között aligha találkozott volna boldogabb halandó, mint Ezüstke és Aranyka, akik a Füzésabony felől érkező személyvonatot várták lázas türelmetlenséggel.

Végre berobogott a várva várt vonat a pályaudvarra. S a mint az érkező utasok sokadalmá a kijárat felé tolongott, Ezüstke boldogan mutatta meg Aranykának a tömegben közeledő édes apját.

... Az üdvözlések, ölelés és csókok után számtalan apró kérdés következett. S az a negyedórai ut, míg a villanyos az Aranykáék utcájára elé ért, alig pár pillanatnak tünt fel.

Az Ezüstke édes apjának bemutatkozása után, mielőtt még a továbbá tárgyalások kezdetüket vették volna, a két kis szövetségesnek iskolába kellett mennie.

A kétség és remény szorongó érzései közt telt el a délutáni két tanóra. De mikor aztán végre eltelt, Ezüstke és Aranyka szinte repültek hazafelé.

[Folytatjuk.]

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Bérlet (C)

Bérlet (C)

Debreczen, péntek, 1906. február hó 16. án:

Itt először:

A párbaj.

Színmű 3 felvonásban.

Nyíltér.

Préselt széna

elsőrendű minőségben

Hatvan-u. 35. sz. a.

6 K. árban kapható.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Francziabatiszt

minden színben.

Selymek, Messaline,

Tafft, Calipsó,

Cristaline.

Készalkalmi ruhák.

Óriási választék.

46/1906. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 67/7—1906. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Varga Mihály és társai részére Broskó Jenő és neje t. csagei lakosoktól 976 korona tőke, ennek 1904. évi január hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 161 kor. 14 fillér perköltés erejéig 1905. évi május hó 13-án bíróság felől és felülfoglalt és 1138 koronára becsült szoba butorok s más egyéb ingóságok 1906. évi február hó 17. éj déle 5-től 10 órákor kezdését veendő és Tisza-Csögen a peres lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni

Debreczen, 1906. évi január 20-án.
Oláh Géza bírói kiküldött.

Eladó háztelkek.

A debreczeni izr. szent egylet az izr. temető szomszédságában levő, a m. pályai országút mentén elterülő és háztelkeknek igen alkalmas szántó földet megfelelő ár elérése esetén, hajlandó eladóvá tenni. Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ott ily telkeket venni szándékoznak, hogy e szándékukat az izr. szent egylet irodájában (József k. h. utca 26. szám a. emelet) bejelenteni sziveskedjenek annak kijelentése mellett, hogy mennyi föld területet ohajtanak venni és négyszögölenként mennyi árt hajlandók fizetni.

Debreczen, 1906. febr. hó 15-én.

A debreczeni izr. szent egylet előljárósága.

Központi Bank

mint szövetkezet megalakult.

Egy törzsbetét 50 fillér.

Egy évtársulat 4 év.

Minden tagnak annyiszor 100 korona kölcsönhöz van joga, a hány 50 filléres heti betétet jegyez. — A kölcsön a heti befizetések által törlesztik — Aki könnyűszerrel tőkét akar magának vagy hozzátartozóinak gyűjteni, aki olcsó s könnyen törleszhető kölcsönt akar szükség esetére biztosítani az éljen be a szövetkezetbe. — A Központi Bank hivatalos helyisége 1905. dec. 1-től.

Debreczen, Főpiacz 65. szám.

Czégely-ház.

Előjegyzéseket elfogad alantírt igazgatóság, valamint minden üzlet, hol a kirakatban a „Központi Bank”, m. sz. aláírási felhívása látható.

Az igazgatóság: Szávay Gyula keresk. és iparkamarai titkár, elnök. Lestyán Adorján kir. tanácsos, kir. közjegyző alelnök. Lichtblau Albert ügyvezető igazgató. Dr. Nyíri Ernő jogtanácsos, jegyző

Hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tudomására hozza az ev. ref. egyház tagjainak, hogy az egyházi adó és közalapi járulék a folyó 1906. évre kivettett, s az adókiivetési munkálat az ev. ref. egyház számvevői hivatalában (Egyháztér 17. szám alatt) közzételezve kitétetett, hol a hivatalos órák alatt folyó évi február hó 14. ik napjának délelőtti 9 órájától ugyancsak az evi február hó 22. ik napjának délutáni 5 órájáig bezárólag bárki által megtekinthető.

Felhivatnak ennél fogva ev. ref. Egyházunk tagjai, hogy ezen adókiivetési munkálatot a kitett helyen és idő alatt tekinthessék meg, s a ki a kivételt netalan helytelennek találja, s annak helyesbítésére bármi oknál fogva jogot formál: ez iránti felszólamlását az egyházi törvények 251 §-a értelmében a mondott idő alatt az ev. ref. Egyház számvevői hivatalánál akár szóval, akár írásban megteheti, s annnyival inkább meg is tegye, mert későbbben tett felszólamlásnak hely nem adatik.

Kelt Debreczenben, az ev. ref. Egyház presbyteriumának 1906. évi február hó 11-ik napján tartott gyűléséből

A debreczeni ev. ref. Egyház Presbyteriuma.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontúl minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vasnapi betűkből ezedti minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszlevelet csatolni.

Közvetlen a Kossuth-utcai temető mögött egy akácfa erdő irtatik, ahol kerítésnek való czulapok, lugas lábfák és szállókaróknak való fák kaphatók.

16 családból való fiu tanulónak könyvkereskedésbe felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Utcai lakás, 4 szoba, előszoba, mellékhelyiséggel Hatvan-u. 29. májusra kiadó.

Egy szobaseprű 15 kr. 1 kg. szilva 16 kr. 1 kg. teasütemény 75 kr. naponta friss vaj kapható Glück Izidor fűszer és esemege üzletében Péterfia-u.

Jókarban levő erős harang-jürgányt megvételre keres Ráhrer Sándor Piacz-utca 26. sz. Főtrafik udvar.

Egy kg. családi kávé 1 frt 20 kr. 1 kg. szép mazsola 36 kr. 1 liter ezerjő bor 36 kr. 1 deka narancs mandarin tea 5 kr. 1 kg. hordós káposzta 12 kr. 1 kg. uradalmi tea vaj 1 frt 20 kr Kertész Miklós fűszer- és esemege üzletében Csapó-utca kenyér-piacz sarok.

Egy pénzbeszedői és két utazó ügynöki állás betöltésére megfelelő óvadék képes emberek felvétetnek Schweitzer Testvérek cégnél Debreczen.

A legjobb minőségű konyhakerti, melegágyi és virágmagvak Kontsek Géza nagykereskedésében kaphatók Debreczen, Kossuth-utca. Nagy képes magárjegyzék megjelent.

Tanuló fölvétetik detail részére Ullmann Salamon fűszer nagykereskedésében Piacz-utca 70.

Kiadó orilakás A Simonffy-utca 1. szám alatti városi bérházban a második számú lépcsőnél az első emeleten egy elkülönített, három szoba, előszoba, konyha, cselédszoba és kamarából álló uri lakosztály május 1-re kiadó. Értekezhetni az ipartestületnél.

Különbejárata, csinosan butorozott szoba kiadó Széchenyi-u. 27.

Uzleti könyveket csakis Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a. lehet olcsón vásárolni.

Házilag készített boreczetfeladó Piacz-utca 42. hátul az emeleten.

Rákóczi- és a kuruczokról című Dr. Boldizsár Kálmán könyve leszállított árban 20 fillérért kapható a kiadóhivatalban.

Ha nyomtatványt rendel kérdezze meg előbb az árat a gőzerőre berendezett Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdában Piacz-u. 49.

Homokkertben, főuton, legszebb helyen 182. számú, 9 évig adómentes ház, jó ivóvízű kut, mellékhelyiségekkel és jó termő szállóval eladó. Bővebbet ugyanott.

Homokkert II. j. 169. számú ház 320 négyszögűi szállóterülettel, jövedelmez 500 koronát, 5000 koronát szabad kézből eladó. A vételhez csak 1400 korona szükséges. Értekezhetni lehet a tulajdonossal Homokkert I. járás 31. szám. alatt.

A legjobb kopir könyvek (Heller szabadelom) kizárólag Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 42. sz. a. kaphatók.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

**Jó
jobb
legjobb**

e 3 szó legjobban ráillik az

Első Debreczeni Ernyőgyár

készítményeire, melyek

**Olcsó
olcsóbb
legolcsóbb**

árakban beszerezhetők

Merkler Sománál

DEBRECZEN, Piacz-u. 50.

Javitások és áthuzások jutányos árakban.

Farsangi idényre

divatos batisztok 35 kr. Francia batiszt 40 kr. Francia selyem batiszt 50 kr. Fehér és crám szöv. 60 kr. Selyem sálak 1.20-tól. Delnek minden színben 30 kr. Francia delin 60 kr. Férfi ing sima és hajtásos 1.20 kr. től. Francia szabásu lábravaló 90 kr. től, női, fiu és leány fehérnemű, leány ruhácska szövet és parchettek, kötények minden színben és minőségben dus választékban. Es itt sok nem sorolt árak tetemesen leszállított árban árusítottatnak el.

Dospoly János utóda

Főtér, Tisza-palota.

Cibelinek

és barchetek

mélyen leszállított árakban

Benyáts Emilnél

Főtér, (Tisza palota.)

**1906. Farsangi idényre
ajánljuk**

a legdivatosabb báli kelméinket. 120. cm. széles fehér és színes francia batisztokat. Selymek: Christalla, Radium, Pongenette, Tafft-messaline, Lyonalse divatos báli színekben.

Egyes beosztott, félg kész, himzett-batiszt és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb. Selyem és csipke sálak, legyezők, báli keztyár, fehér és színes áttört harisnyák, nagy választékban, olcsó szabott árakban.

Szabó Lajos Fiai

DEBRECZEN, Rózsa-tér.

Vászon, divat és szőnyegáruház.

**Az Alföldi takarékpénztár
DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.**

Elfogad betéteket

Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, és folyószámlákra a legelőnyösebb kamalláb mellett.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzsdei megbízások

értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök

vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalnokoknak.

Kölcsönök

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénzüintézetek részvényeire.

Értékpapírok,

érecpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.

Hitelrésztes

csoporibeli váltók leszállítása egyetemleges felelősség mellett.

Kölcsönöket ad

nyugdíjképes köztisztviselőknek 10, 15 és 20 évi törlesztésre.

Beraktároz

árakat és terményt saját raktáraiba és azokra előleget is nyújt.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

A JOHN-féle kéménytoldó
minden kéményt megjavít.

Kapható Lukács Vilmosnál Hatvan-u. 5.

Nincs többé szobafüst.

A JOHN-féle kéménytoldó

minden kéményt megjavít.

Kitünő minőség. Olcsó ár.